

Департамент освіти і науки
Сумської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Факультет підвищення кваліфікації та перепідготовки

Кафедра педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ОК 13. ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Галузь знань: D - Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D3 Менеджмент

Освітньо-професійна програма: Менеджмент і адміністрування

Рівень вищої освіти: другий (магістерський рівень)

Ступінь вищої освіти: магістр

Освітня кваліфікація: магістр менеджменту

Форма навчання: денна/заочна

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки,
спеціальної освіти та менеджменту
Протокол № 11-а від «23» червня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Г. Л. Єфремова

1.ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Статус освітнього компонента	Обов'язковий компонент освітньої програми
Загальна кількість кредитів ECTS	3 кредити
Кількість годин	Загальний обсяг годин – 90 годин. Для денної форми навчання: лекції – 16 годин; семінарські заняття – 14 годин; самостійна робота – 60 годин. Для заочної форми навчання: лекції – 8 годин; семінарські заняття – 10 годин; самостійна робота – 72 годин
Курс та семестр вивчення освітнього компонента	Денна форма: курс – 1-й; семестр – 2-й. Заочна форма: курс – 1-й; семестр – 2-й
Вид підсумкового контролю	Залік (диф.)
Мова викладання	Українська
Кафедра що забезпечує викладання	Кафедра педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту
Інформація про викладача, який забезпечує вивчення освітнього компонента	Сапич Вадим Іванович - доктор економічних наук, професор, доцент кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту
Інформація про консультації	Очна/ Он-лайн (за потреби)
Пререквізити (передумови для вивчення освітнього компонента)	Методологія та організація наукових досліджень; Іноземна мова за професійним спрямуванням; Менеджмент організацій; Управління проектами
Пореквізити (дисципліни, в яких будуть використовуватися знання, отримані під час вивчення курсу)	Конфліктологія та психологія управління; Інноваційний менеджмент
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою викладання освітнього компонента «Фінансовий менеджмент» є формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань з теорії та методології управління фінансами підприємства, а також практичних

навичок щодо розробки фінансової стратегії, управління активами, капіталом, інвестиціями, грошовими потоками й ризиками для забезпечення антикризової стійкості та ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

Завданнями вивчення освітнього компонента «Фінансовий менеджмент» є:

1. Засвоєння теоретичних і методологічних засад функціонування системи фінансового менеджменту, опанування концептуальних апаратів, методів та моделей управління фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання.

2. Оволодіння інструментарієм формування фінансової стратегії підприємства, забезпечення її узгодженості із загальними цілями розвитку та тактичними фінансовими завданнями.

3. Формування практичних навичок управління активами та капіталом підприємства для оптимізації їхньої структури, підвищення рівня ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості.

4. Освоєння прийомів управління інвестиційною діяльністю та грошовими потоками для ефективного формування, розподілу і використання фінансових ресурсів.

5. Набуття вмінь щодо ідентифікації, оцінювання та управління фінансовими ризиками, а також розробки і реалізації заходів антикризового фінансового управління для запобігання банкрутству підприємства.

6. Розвиток фахових компетенцій для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері адміністрування фінансової діяльності та реалізації повноважень фінансового менеджера.

3. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

СК7. Здатність розробляти проєкти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН3. Проєктувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН4. Обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї.

ПРН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

ПРН8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.

ПРН9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПРН11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

ПРН12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Розподіл годин за денною формою навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	Усього	у тому числі		
		л	сем. / пр.	с/р
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Модуль 1				
Змістовий модуль 1.				
Теоретико-методологічні основи фінансового менеджменту				
Тема 1. Теоретичні основи фінансового менеджменту	8	2	2	4
Тема 2. Методологічне забезпечення фінансового менеджменту	8	2	-	6
Тема 3. Фінансова стратегія підприємства	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 1	24	6	4	14
Змістовий модуль 2.				
Управління фінансовим потенціалом підприємства				
Тема 4. Управління активами підприємства	8	2	2	4
Тема 5. Управління капіталом підприємства	7	-	2	5
Тема 6. Основи управління інвестиціями підприємства	8	2	2	4
Тема 7. Управління грошовими потоками підприємства	8	2	2	4
Тема 8. Управління фінансовими ризиками підприємства	7	2	-	5
Тема 9. Антикризове фінансове управління підприємством	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 2	46	10	10	26
Усього годин	70	16	14	40
Модуль 2				
<i>ІНДЗ</i>	10	-	-	10
<i>Підсумкове теоретичне завдання (залік)</i>	10	-	-	10
<i>Усього годин</i>	20	-	-	20
Усього годин	90	16	14	60

Розподіл годин за заочною формою навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Заочна форма			
	сього	у тому числі		
		л	сем. / пр.	с/р
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Модуль 1				
Змістовий модуль 1.				
Теоретико-методологічні основи фінансового менеджменту				
Тема 1. Теоретичні основи фінансового менеджменту	6	2	-	4
Тема 2. Методологічне забезпечення фінансового менеджменту	6	-	2	4
Тема 3. Фінансова стратегія підприємства	6	-	2	4
Разом за змістовим модулем 1	18	2	4	12
Змістовий модуль 2.				
Управління фінансовим потенціалом підприємства				
Тема 4. Управління активами підприємства	7	2		5
Тема 5. Управління капіталом підприємства	7	-	2	5
Тема 6. Основи управління інвестиціями підприємства	7	2	-	5
Тема 7. Управління грошовими потоками підприємства	7	-	2	5
Тема 8. Управління фінансовими ризиками підприємства	7	2	-	5
Тема 9. Антикризове фінансове управління підприємством	7	-	2	5
Разом за змістовим модулем 2	42	6	6	30
Усього годин	60	8	10	42
Модуль 2				
ІНДЗ	15	-	-	15
Підсумкове теоретичне завдання (диф. залік)	15	-	-	15
Усього годин	30	-	-	30
РАЗОМ	90	8	10	72

5. ОСНОВНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1.

Теоретико-методологічні основи фінансового менеджменту.

Тема 1. Теоретичні основи фінансового менеджменту.

Лекція. Сутність проєктної діяльності: поняття, основні характеристики,

класифікація проєктів. Визначальні ознаками, які відрізняють проєкти від інших заходів, планів, програм, ініціатив. Управління проєктами як специфічна галузь менеджменту. Основні фактори, що визначають реалізацію проєкту.

Самостійна робота. Фінансовий менеджмент як комплексна система управління фінансовою діяльністю підприємства. Механізм реалізації фінансового менеджменту та його складові елементи.

Семінарське заняття. Сутність фінансового менеджменту, його необхідність і значення в умовах ринкової економіки. Етапи розвитку та становлення даної науки. Мета, основні завдання та функції фінансового менеджменту. Принципи фінансового менеджменту. Стратегія і тактика фінансового менеджменту.

Тема 2. Методологічне забезпечення фінансового менеджменту.

Лекція. Поняття систем забезпечення фінансового менеджменту. Склад основних систем фінансового менеджменту, їх взаємозв'язок. Система організаційного забезпечення фінансового менеджменту: побудова за ієрархічною та функціональною ознаками. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Методологічні принципи формування системи інформаційного забезпечення управління фінансами суб'єктів господарювання.

Самостійна робота. Зміст системи інформаційного забезпечення. Система основних показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Фінансові показники ефективності роботи підприємства. Системи і методи внутрішнього фінансового контролю.

Семінарське заняття. Поняття систем забезпечення фінансового менеджменту. Склад основних систем фінансового менеджменту, їх взаємозв'язок. Система організаційного забезпечення фінансового менеджменту: побудова за ієрархічною та функціональною ознаками. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Методологічні принципи формування системи інформаційного забезпечення управління фінансами суб'єктів господарювання.

Тема 3. Фінансова стратегія підприємства.

Лекція. Поняття фінансової стратегії підприємства, її цілі та роль у забезпеченні розвитку підприємства. Місце фінансової стратегії в стратегічному управлінні підприємством. Методологічні принципи розробки фінансової стратегії підприємства відповідно до вимог сучасної системи стратегічного управління. Визначальні напрями загальної фінансової стратегії підприємства. Основні етапи процесу формування фінансової стратегії підприємства. Комплексне оцінювання стратегічної фінансової позиції підприємства.

Самостійна робота. Етапи розробки фінансової політики підприємства. Стратегічні цілі фінансового менеджменту та напрями фінансової діяльності щодо забезпечення їх реалізації. Основні етапи процесу управління фінансовою стратегією підприємства.

Семінарське заняття. Поняття фінансової стратегії підприємства, її цілі та роль у забезпеченні розвитку підприємства. Місце фінансової стратегії в стратегічному управлінні підприємством. Методологічні принципи розробки фінансової стратегії підприємства відповідно до вимог сучасної системи стратегічного управління. Визначальні напрями загальної фінансової стратегії підприємства. Основні етапи процесу формування фінансової стратегії підприємства. Комплексне оцінювання стратегічної фінансової позиції підприємства.

Змістовий модуль 2.

Методологія аудиту та оцінювання управлінської діяльності.

Тема 4. Управління активами підприємств.

Лекція. Сутність і завдання фінансового управління оборотними активами. Забезпечення безперебійності виробничого процесу. Прискорення обертання загальної суми оборотних активів. Забезпечення ліквідності оборотних активів. Забезпечення підвищення рентабельності оборотних активів. Мінімізація ризиків і втрат, пов'язаних з формуванням та використанням оборотних активів. Ризики формування оборотних активів та їх можливі негативні наслідки.

Самостійна робота. Форми розрахунків з постачальниками і покупцями. Оцінка ефективності використання оборотних активів.

Семінарське заняття. Сутність і завдання фінансового управління оборотними активами. Забезпечення безперебійності виробничого процесу. Прискорення обертання загальної суми оборотних активів. Забезпечення ліквідності оборотних активів. Забезпечення підвищення рентабельності оборотних активів. Мінімізація ризиків і втрат, пов'язаних з формуванням та використанням оборотних активів. Ризики формування оборотних активів та їх можливі негативні наслідки.

Тема 5. Управління капіталом підприємств.

Лекція. Сутність капіталу підприємства та принципи його формування. Капітал за належністю підприємству (власний та залучений), за метою використання (виробничий, позичковий, спекулятивний), за формою інвестування (фінансовий, матеріальний, нематеріальний), за об'єктом інвестування (основний, оборотний), за формою перебування в процесі кругообігу (грошовий, виробничий, товарний), за формою власності (приватний, державний), за організаційно-правовою формою діяльності (акціонерний, пайовий, індивідуальний). Вартість капіталу та принципи її оцінки.

Самостійна робота. Механізм фінансового левериджу. Управління власним капіталом. Управління позиковим капіталом. Оптимізація структури капіталу.

Семінарське заняття. Сутність капіталу підприємства та принципи його формування. Капітал за належністю підприємству (власний та залучений), за метою використання (виробничий, позичковий, спекулятивний), за формою інвестування (фінансовий, матеріальний, нематеріальний), за об'єктом інвестування (основний, оборотний), за формою

перебування в процесі кругообігу(грошовий, виробничий, товарний), за формою власності(приватний, державний), за організаційно-правовою формою діяльності (акціонерний, пайовий, індивідуальний). Вартість капіталу та принципи її оцінки.

Тема 6. Основи управління інвестиціями підприємств.

Лекція. Сутність і форми інвестицій. Критерії оцінки ефективності інвестиційної стратегії підприємства. Класифікація інвестицій підприємств. Інвестиційна політика підприємства. Управління капітальними інвестиціями. Загальна схема балансу капітальних інвестицій. Основні етапи формування політики управління реальними інвестиціями. Оцінка ефективності інвестиційних проєктів. Принципи оцінки ефективності інвестиційних проєктів.

Самостійна робота. Управління джерелами фінансування капітальних інвестицій. Основні інструменти формування капітальних інвестицій та методи їх оцінки. Управління формуванням портфеля фінансових інвестицій.

Семінарське заняття. Сутність і форми інвестицій. Критерії оцінки ефективності інвестиційної стратегії підприємства. Класифікація інвестицій підприємств. Інвестиційна політика підприємства. Управління капітальними інвестиціями. Загальна схема балансу капітальних інвестицій. Основні етапи формування політики управління реальними інвестиціями. Оцінка ефективності інвестиційних проєктів. Принципи оцінки ефективності інвестиційних проєктів.

Тема 7. Управління грошовими потоками підприємства.

Лекція. Сутнісні характеристики грошового потоку. Значення ефективного управління грошовими потоками для розвитку підприємства. Класифікація грошових потоків підприємства. Прогнозування та планування грошових потоків підприємства як основа управління грошовими потоками в умовах мінливого ринкового середовища. Аналіз грошових потоків. Планування грошових потоків підприємства.

Самостійна робота. Послідовність етапів управління грошовими потоками підприємства. Оцінка ефективності управління грошовими потоками підприємства. Методи оптимізації грошових потоків підприємства.

Семінарське заняття. Сутнісні характеристики грошового потоку. Значення ефективного управління грошовими потоками для розвитку підприємства. Класифікація грошових потоків підприємства. Прогнозування та планування грошових потоків підприємства як основа управління грошовими потоками в умовах мінливого ринкового середовища. Аналіз грошових потоків. Планування грошових потоків підприємства.

Тема 8. Управління фінансовими ризиками підприємства.

Лекція. Сутність та класифікація фінансових ризиків підприємств. Сутність, мета, формування та реалізація політики управління ризиками. Фактори формування моделі управління фінансовими ризиками. Базова структура моделі управління фінансовими ризиками суб'єкта господарювання. Ідентифікація та оцінка фінансових ризиків. Фактори, які впливають на рівень сукупного ризику підприємства. Портфельний аналіз

фінансових ризиків. Визначення поняття нейтралізації ризику та основні стратегії нейтралізації фінансових ризиків.

Самостійна робота. Диверсифікація фінансових ризиків як особливий напрямок управління фінансовими ризиками. Механізм хеджування фінансових ризиків та його інструменти.

Семінарське заняття. Сутність та класифікація фінансових ризиків підприємств. Сутність, мета, формування та реалізація політики управління ризиками. Фактори формування моделі управління фінансовими ризиками. Базова структура моделі управління фінансовими ризиками суб'єкта господарювання. Ідентифікація та оцінка фінансових ризиків. Фактори, які впливають на рівень сукупного ризику підприємства. Портфельний аналіз фінансових ризиків. Визначення поняття нейтралізації ризику та основні стратегії нейтралізації фінансових ризиків.

Тема 9. Антикризове фінансове управління підприємством.

Лекція. Сутність та класифікація фінансових криз підприємств. Поняття та фінансова оцінка банкрутства. Прогнозування банкрутства підприємства. Визнання банкрутства підприємства та застосування ліквідаційної процедури. Приховане, фіктивне та навмисне банкрутство. Фінансова санація як інструмент уникнення банкрутства та ліквідації підприємства. Функціональні сфери менеджменту санації.

Самостійна робота. Види та форми санації. Етапи управління процесом проведення санації. Реструктуризація підприємства в системі антикризового фінансового управління: сутність, форми та заходи.

Семінарське заняття. Сутність та класифікація фінансових криз підприємств. Поняття та фінансова оцінка банкрутства. Прогнозування банкрутства підприємства. Визнання банкрутства підприємства та застосування ліквідаційної процедури. Приховане, фіктивне та навмисне банкрутство. Фінансова санація як інструмент уникнення банкрутства та ліквідації підприємства. Функціональні сфери менеджменту санації.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідницьке завдання (ІНДЗ) студента з освітнього компонента «Фінансовий менеджмент» сприяє поглибленому вивченню магістрантом теоретичного матеріалу проведення управлінської діяльності, формуванню вмінь використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань.

Для виконання студентам пропонується обрати з трьох варіантів – реферат, наукова стаття та підготовка друкованого варіанту наукового виступу і його електронної презентації – одне ІНДЗ.

Варіант 1. Реферат

Структура реферату містить такі елементи: титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина (розділи, пункти і підпункти), висновки, список використаних джерел, додатки.

Зміст реферату розташовують з нової сторінки безпосередньо після титульної. До Змісту включають: вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, висновки; список використаних джерел; додатки.

У вступі обґрунтовують актуальність обраної теми, оцінюють стан дослідження наукової проблеми, формулюють мету і визначають завдання реферату, дають короткий загальний огляд наявної літератури і використаних джерел.

Оцінюючи стан дослідження наукової проблеми, треба коротко висвітлити ту низку відомих авторів наукових уявлень, яка склалася в науці з цієї проблеми.

У короткому огляді літератури і джерел, з якими автор працював, треба оцінити їхню корисність, доступність, висловити своє ставлення до їхнього змісту.

Зміст реферату має відповідати його темі, меті і завданням. У розділах основної частини необхідно послідовно розкрити всі передбачені планом питання, обґрунтувати, пояснити основні положення, підкріплюючи їх конкретними прикладами і фактами, формулювати думки чітко, просто, правильно і недвозначно. Текст має бути логічно структурований.

У рефераті треба висловлювати своє ставлення до того, що викладається. Всі міркування потрібно аргументувати. Варто прагнути, щоб виклад матеріалу був виразним і літературно грамотним, уникати повторень і марнослів'я.

Висновки – самостійна частина реферату, в якій потрібно висвітлити такі аспекти: оцінити ступінь досягнення мети і виконання завдань роботи; перерахувати і стисло охарактеризувати відомі наукові підходи досліджених проблеми, а також виділення нових аспектів, дискусійних питань, що підлягають подальшому вивченню; визначити, що є цінним у реферованих роботах, що вимагає додаткового аналізу й уточнення, а що викликає сумніви.

Список використаних джерел, на які є посилання в основній частині реферату, наводять перед додатками. У відповідних місцях тексту мають бути посилання.

Бібліографічні описи посилань у переліку наводять відповідно з чинними стандартами бібліотечної та видавничої справи. При використанні Інтернет матеріалів необхідне посилання на відповідні сайти.

Додаток міститься після «Списку використаних джерел» і включає матеріали, що доповнюють основний текст реферату. Це можуть бути таблиці, схеми, ілюстрації, фото, словник термінів, афоризми та ін. Додаток є бажаною, але не обов'язковою частиною реферату.

Обсяг основного тексту реферату (без змісту, списку використаних джерел і додатків) – 15-20 сторінок.

ІНДЗ подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до заліку. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Обов'язковий захист завдання шляхом публічного виступу студента з теми ІНДЗ (до 5 хв.).

Орієнтовна тематика наукових рефератів

1. Еволюція концепцій фінансового менеджменту в умовах глобалізаційних викликів.
2. Базові теорії фінансового менеджменту та їх практичне застосування на підприємствах.
3. Організація системи фінансового менеджменту на вітчизняних підприємствах.
4. Методи оцінки часової вартості грошей та їх значення у фінансових розрахунках.
5. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту: роль фінансової звітності та новітніх ІТ-технологій.
6. Стратегічне фінансове планування як чинник забезпечення конкурентоспроможності підприємства.
7. Особливості формування та реалізації генеральної фінансової стратегії суб'єкта господарювання.
8. Роль бюджетування у забезпеченні виконання фінансової стратегії компанії.
9. Стратегії управління дебіторською заборгованістю та інструменти мінімізації кредитного ризику.
10. Оптимізація структури та розміру оборотного капіталу підприємства.
11. Методи та моделі ефективного управління необоротними активами.
12. Сучасні підходи до управління виробничими запасами в системі фінансового менеджменту.
13. Механізми оптимізації структури капіталу підприємства за критерієм мінімізації його вартості.
14. Фінансовий леверидж як інструмент управління рентабельністю власного капіталу.
15. Порівняльний аналіз внутрішніх та зовнішніх джерел формування капіталу.
16. Дивідендна політика підприємства та її вплив на ринкову вартість компанії.
17. Оцінка ефективності реальних інвестиційних проєктів в умовах невизначеності.
18. Формування та оптимізація портфеля фінансових інвестицій підприємства.
19. Альтернативні джерела інвестиційного забезпечення: лізинг, факторинг, венчурний капітал.

20. Моделювання та оптимізація грошових потоків на підприємстві.
21. Прямий та непрямий методи складання звіту про рух грошових коштів в аналітичних цілях.
22. Управління остатками грошових коштів: застосування моделей Баумоля та Міллера-Орра.
23. Ідентифікація та класифікація фінансових ризиків у сучасній підприємницькій діяльності.
24. Методи нейтралізації та хеджування фінансових ризиків суб'єкта господарювання.
25. Використання похідних фінансових інструментів (деривативів) у ризик-менеджменті.
26. Антикризове фінансове управління підприємством
27. Діагностика загрози банкрутства підприємства: вітчизняний та зарубіжний досвід застосування моделей бальної оцінки.
28. Механізми фінансової реструктуризації та оздоровлення (санації) підприємств.
29. Управління платоспроможністю та ліквідністю підприємства в умовах кризи.
30. Формування антикризової фінансової стратегії суб'єкта господарювання.

Варіант 2. Наукова стаття з проблем дослідження

Невід'ємною складовою наукового дослідження є його апробація. Готуємо наукову статтю з дотриманням вимог ВАК України *від 15.01. 2003 р. (№7–05/1 «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України»)*.

1. Формуємо робочу назву статті:
 - 1.1. Заголовок має бути коротким, лаконічним, однозначним, конкретним.
 - 1.2. Обираючи заголовок, чітко уявляємо, на чому саме хочемо сконцентрувати увагу читача.
2. Визначаємо межі теми та обсяги наукової інформації, яка буде представлена в ній.
3. Розробляємо орієнтовний план (зміст) статті: вступ, основну частину, висновки, перспективи дослідження.
4. У вступі повинні знайти місце відповіді на такі питання:
 - 4.1. постановка проблеми, її актуальність; науково–практичне значення того, що досліджуватиметься в основній частині статті,
 - 4.2. аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор;
 - 4.3. виділення невирішених раніше питань, яким присвячується означена стаття;
 - 4.4. формулювання мети і завдання статті;

5. Визначаємо методи дослідження, джерельну базу, готуємо основні тези— відповіді на завдання;
6. Подаємо визначення використовуваних у статті термінів;
7. В основній частині подаємо повне обґрунтування отриманих результатів. Увага: основний текст пишемо, спираючись на головні принципи: "від відомого → до невідомого", "від простого → до складного".
8. Готуючи висновки, перевіряємо узгодженість між заголовком, метою, завданнями і висновками,
9. Міркуємо про перспективи наступних розвідок у цьому питанні
10. Проводимо самоконтроль виконаної роботи на змістовому, логічному, мовностилістичному рівнях. Перевіряємо текст статті:
 - 10.1. на відповідність чинним правописним нормам;
 - 10.2. на відповідність вимогам наукового стилю;
 - 10.3. на відповідність оформлення цитат і посилань.
11. Оформляємо список використаних джерел за чинними стандартами.

Варіант 3. Підготовка друкованого варіанту наукового виступу і його електронної презентації

ЗМІСТ МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Модульна контрольна робота №1

Варіант 1

Завдання 1. Сутність, мета та завдання фінансового менеджменту.

Завдання 2. Поняття фінансової стратегії підприємства та її роль у забезпеченні розвитку підприємства.

Варіант 2

Завдання 1. Базові показники у фінансовому менеджменті..

Завдання 2. Системи і методи внутрішнього фінансового контролю.

Варіант 3

Завдання 1. Функції та механізм фінансового менеджменту.

Завдання 2. Розробка стратегії фінансового менеджменту відповідно до вимог загальної моделі стратегії підприємства.

Варіант 4

Завдання 1. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту.

Завдання 2. Міжнародна шкала показників прибутку та рентабельності.

Модульна контрольна робота №2

Варіант 1

Завдання 1. Сутність та завдання управління активами підприємства.

Завдання 2. Економічна сутність грошового потоку підприємства та його класифікація.

Варіант 2

Завдання 1. Управління оборотними активами підприємства.

Завдання 2. Фактори, що впливають на формування грошових потоків підприємства.

Варіант 3

Завдання 1. Особливості управління необоротними активами.

Завдання 2. Управління капітальними інвестиціями.

Варіант 4

Завдання 1. Сутність і форми інвестицій.

Завдання 2. Аналіз грошових потоків підприємства.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Сутність, мета та ключові завдання фінансового менеджменту на підприємстві.
2. Суб'єкти та об'єкти управління у системі фінансового менеджменту.
3. Базові концепції фінансового менеджменту (концепція часової вартості грошей, компромісу між ризиком і доходністю тощо).
4. Основні функції фінансового менеджера в сучасних умовах господарювання.
5. Взаємозв'язок фінансового менеджменту з іншими функціональними сферами управління підприємством.
6. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.
7. Фінансова звітність підприємства як основна інформаційна база фінансового аналізу.
8. Основні методи та прийоми фінансового аналізу (горизонтальний, вертикальний, трендовий, коефіцієнтний).
9. Концепція часової вартості грошей: сутність методів компаундування (нарощення) та дисконтування.
10. Прості та складні відсотки у фінансово-економічних розрахунках.
11. Сутність ануїтету та методи оцінки його вартості.
12. Сутність, значення та етапи розробки фінансової стратегії підприємства.
13. Класифікація фінансових стратегій за напрямками діяльності та цільовими орієнтирами.
14. Фінансове планування та прогнозування як інструменти реалізації фінансової стратегії.
15. Система оперативних, поточних та стратегічних фінансових планів підприємства.
16. Бюджетування у системі фінансового планування: види бюджетів та технологія їх розробки.
17. Економічна сутність та класифікація активів підприємства.
18. Управління оборотними активами: сутність, склад та показники ефективності використання.
19. Визначення оптимальної потреби підприємства в оборотних коштах.
20. Політика управління дебіторською заборгованістю та інструменти її оптимізації.

21. Управління виробничими запасами в системі фінансового менеджменту.
22. Сутність та особливості управління необоротними активами підприємства.
23. Форми та методи амортизаційної політики підприємства.
24. Сутність та класифікація капіталу підприємства за основними ознаками.
25. Власний капітал підприємства: склад, джерела формування та оцінка ефективності.
26. Дивідендна політика підприємства та її основні типи.
27. Позиковий капітал: класифікація, джерела залучення та оцінка доцільності використання.
28. Оцінка вартості окремих елементів капіталу та середньозваженої вартості капіталу (WACC).
29. Сутність та механізм дії фінансового левериджу.
30. Оптимізація структури капіталу за різними критеріями.
31. Поняття та класифікація інвестицій підприємства.
32. Управління реальним інвестуванням: етапи розробки та реалізації інвестиційних проєктів.
33. Показники ефективності реальних інвестицій (NPV, IRR, PI, DPP).
34. Фінансове інвестування: форми та особливості формування портфеля цінних паперів.
35. Альтернативні джерела фінансування інвестицій (лізинг, факторинг, форфейтинг).
36. Поняття, класифікація та принципи управління грошовими потоками підприємства.
37. Методи розрахунку та аналізу грошових потоків (прямий та непрямий).
38. Оптимізація грошових потоків за обсягом та у часі.
39. Управління залишком грошових коштів: моделі Баумоля та Міллера-Орра.
40. Розрахунок та аналіз тривалості операційного і грошового (фінансового) циклів.
41. Поняття фінансового ризику, його класифікація та чинники виникнення.
42. Методи оцінки та вимірювання фінансових ризиків.
43. Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків (лімітування, резервування, диверсифікація).
44. Зовнішні механізми нейтралізації ризиків: страхування та хеджування.
45. Використання похідних фінансових інструментів (деривативів) для мінімізації ризиків.
46. Сутність, завдання та принципи побудови системи антикризового фінансового управління.
47. Методи та моделі діагностики банкрутства підприємства (моделі Альтмана, Таффлера, бальної оцінки).

48. Формування та реалізація механізмів фінансової стабілізації підприємства.

49. Фінансова санація підприємства: сутність, джерела та етапи проведення.

50. Управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства в умовах фінансової кризи.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ

Методи викладання та навчання:

МН1. Словесний метод.

МН2. Наочний метод.

МН3. Самостійне навчання.

МН4. Практичний метод.

МН7. Інтерактивні методи навчання.

Види контролю: поточний та підсумковий (модульний, семестровий).

Форми оцінювання:

Формативне оцінювання:

ФО1. Письмові та усні коментарі, настанови викладачів у процесі навчання.

ФО2. Письмові та усні коментарі викладача за результатами виконаного завдання.

ФО3. Письмові та усні коментарі викладача щодо динаміки навчальних досягнень.

ФО4. Формування навичок самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання.

Сумативне оцінювання:

СО1. Оцінювання результатів виконаних завдань на семінарських заняттях.

СО2. Оцінювання результатів виконаних завдань за самостійну роботу.

СО3. Виконання та презентація індивідуального науково-дослідницького завдання.

СО4. Виконання модульної контрольної роботи.

СО6. Підсумковий контроль (диференційований залік).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), шкалою (A,B,C,D,E,FX,F), національною 4-х бальною шкалою для екзамену/диференційованого заліку («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, що спрямовані на опанування змісту освітнього компонента з даної освітньо-професійної програми. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється у формі поточного, модульного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю знань здобувачів можуть бути усна відповідь та доповнення під час заняття, а також письмові роботи, що передбачені планами семінарських занять.

Модульний контроль проводиться як підсумкова контрольна робота за даним змістовим модулем з метою оцінки результатів знань здобувачів вищої освіти після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Модульна контрольна робота передбачає виконання здобувачами письмової відповіді на питання за визначеними варіантами.

Виконання індивідуального науково-дослідницького завдання (ІНДЗ) з даного освітнього компонента оцінюється у 15 балів.

Підсумковий контроль знань – диференційований залік, який оцінюється у 25 балів. Форма проведення підсумкового контролю – усна.

Здобувач повинен отримати необхідний мінімум з кожного модуля, включаючи результати самостійної роботи. Здобувач не може бути допущений до складання підсумкового контролю знань з освітнього компонента, якщо він не склав усі передбачені модульні контрольні роботи. Якщо здобувач не набрав потрібної кількості балів, то він не допускається до підсумкового контролю. У визначений термін такий здобувач повинен представити викладачу у письмовому вигляді виконані завдання передбачені семінарськими заняттями та самостійною роботою. Лише після цього здобувач допускається до підсумкового контролю. Здобувачі вищої освіти, які протягом триместру набрали необхідну кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни, мають можливість: не складати екзамен, а отримати його автоматично, відповідно до рейтингової оцінки, переведеної в оцінку за національною шкалою; складати екзамен з метою підвищення рейтингу з освітнього компонента.

Якщо здобувач виконав і захистив всі види робіт передбачені освітнім компонентом, брав активні участь на заняттях, то до його підсумкової оцінки можуть додаватися заохочувальні бали (до 15 балів). Загальна підсумкова оцінка здобувача вищої освіти з освітнього компонента розраховується за накопичувальною системою і дорівнює сумі всіх балів, які було здобуто на кожному з етапів контролю – поточного, модульного контролю, підсумкового контролю, та заохочувальних балів.

Розподіл балів

	Змістовний модуль 1				Змістовний модуль2							ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
Складові змістовних модулів	Т 1	Т 2	Т 3	МК 1	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	МК 2	15	25	100
Кількість балів за темами, у т.ч. за видами робіт:	5	5	6	5	6	5	6	5	6	6	5			
-семінарські заняття	3	3	3		4	3	4	3	4	4				
-самостійна робота	2	2	3		2	2	2	2	2	2				
Кількість балів за модуль	21				39									

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81-90	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
31-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-30	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням ОК	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням ОК

7. ЗМІСТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності D3 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент і адміністрування» / Укладач: В. І. Сапич. Суми. НВВ КЗ СОППО, 2026. 52 с.

2. Методичні рекомендації до семінарських занять з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності D3 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент і адміністрування» / Укладач: В. І. Сапич. Суми. НВВ КЗ СОППО, 2026. 36 с.

3. Фінансовий менеджмент : метод. вказ. для здобув. спец. 073 «Менеджмент» ОПП «Менеджмент бізнес-організацій» денної та заочної форми навч. / Укладач: О. В. Заярнюк; Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький : ЦНТУ, 2023. 27 с.

4. Фінансовий менеджмент: Методичні рекомендації для проведення практичних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної та заочної форм навчання / Укладачі: А. Полторак, В. Стамат. Миколаєв : МНАУ, 2023. 66 с.

Рекомендована література

1. Актуальні питання сучасного менеджменту в умовах економіки, що трансформується: колективна монографія / Загальна редакція к.е.н., професора Т. Є. Андрєєвої. Харків : ФОП Мезіна В. В., 2018. 237 с.

2. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ, 2021. 300 с.

3. Бутенко Д. С. Впровадження контролінгу на підприємстві в умовах нової парадигми менеджменту. *Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку*. 2018. Вип. 3. С. 60-64.

4. Васьківська К. В., Сич О. А. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.

5. Вахович І. М. Фінансовий менеджмент: магістерський курс: навчальний посібник. Видання третє, змінене і доповнене. Луцьк: Надстир'я, 2023. 640 с.

6. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Вид. 2-ге. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 336 с.

7. Вовченко А. О. Підходи до інтегрального оцінювання ризику неплатоспроможності підприємства. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2025. № 2. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-2-10726>.

8. Водолазька О. А. Грошові потоки підприємства: принципи та методи управління. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 6(23). С. 593-598.

9. Гарафонов О., Палієв В. Інструменти формування антикрихкості підприємства. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2024. № 3 (39). С. 132-141. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/318941/309239>.

10. Данилків Х., Гембарська Н. Управління оборотним капіталом та джерела його фінансування. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Проблеми економіки та управління». 2022. №1. С. 81-93.

11. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.

12. Зайцева І. Ю. Фінансовий менеджмент: Навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 250 с.

13. Кальченко О., Шишкіна О., Данилович В. Фінансова звітність як інструмент фінансового менеджменту. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2024. №1(37). С. 288–300. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/309849/301241>.

14. Коваль Н. О., Ткачук Л. М., Панасенко І. О. Стратегії фінансового менеджменту в умовах непередбачених коливань фінансового ринку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3962>.

15. Конспект лекцій навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент / укладач: Ткаченко І. П. Кам'янське, ДДТУ, 2017. 230 с.

16. Могилова М. М. Інформаційне забезпечення М&А в системі антикризового управління підприємств України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2025. № 1. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-1-10672>.

17. Нікольчук Ю. Фінансовий менеджмент під час війни. *Modeling the development of the economic systems*. 2024. №2. С. 215–223. URL: <https://mdes.khmnua.edu.ua/index.php/mdes/article/view/354/334>.

18. Одрехівський М. В., Саранча С. М., Коломацький В. В. Управління соціально-психологічною стійкістю та ефективністю інноваційного розвитку рекреаційних підприємств. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2025. № 2. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-2-10727>.

19. Островська Г. Фінансовий менеджмент : підруч. Тернопіль : Підручники і посібники, 2016. 512 с.

20. Савастєєва О. М., Труба В. І. Фінансовий менеджмент в закладах вищої освіти: сучасний стан і площина вдосконалення. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: економіка та управління. 2023. №9. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-9-08-05/2023-9-08-05>.

21. Сапич В. І. Деякі аспекти формування професійних компетентностей магістрів зі спеціальності 073 Менеджмент в сучасних умовах. *Інноваційні*

технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти. Суми, 2024. С. 215-220.

22. Сапич В. І. Інфляційні ризики в процесі обґрунтування управлінських рішень. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця» (5-6 грудня 2024 р.)*. Суми, 2024. С.61-63.

23. Сахацький М. П., Запша Г. М., Старчиков А. С., Ганенко О. П. Економічний механізм управління залученням інвестицій у розвиток підприємств територіальних громад. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2025. № 1. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-1-10642>.

24. Солоджук Т. В. Фінансовий менеджмент. Навчальний посібник. Івано-Франківськ. 2023. 237с.

25. Сухецька К. Антикризисний потенціал циркулярної економіки для сільського господарства України. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5659/5600>.

26. Фінансовий менеджмент : підручник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук та ін. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 320 с.

27. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.]. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.

28. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Лапіна І. С., Гончаренко О. М. та ін.; за заг. ред. І. С. Лапіної. Одеса: Атлант, 2016. 313 с.

29. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / За заг. редакцією д-ра екон. наук І. О. Школьник та канд. екон. наук В. М. Кремень [І. О. Школьник, С. М. Козьменко та ін.]. Суми, 2014. 427 с.

30. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.

31. Юринець З., Цвілій Ю., Стрільчук Р. Адаптація зарубіжного досвіду управління стратегічним потенціалом бізнесу до середовища України. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5659/5600>.

Інформаційні ресурси

1. Президент України. URL: <http://www.president.gov.ua>;
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>;
3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>;
4. Міністерство економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>;
5. Міністерство фінансів України. URL: <http://minfin.kmu.gov.ua>;
6. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>;
7. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>;
8. Нормативні акти України. URL: www.nau.kiev.ua;
9. Менеджмент: інтернет-портал для управлінців.
URL: <http://www.management.com.ua>.

8. ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Політика щодо відвідування

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі аудиторні заняття згідно розкладу, не запізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. У випадку своєї відсутності здобувач зобов'язаний попередити викладача та пояснити причину пропуску занять.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Здобувач зобов'язаний готуватися до кожного аудиторного заняття. У випадку відсутності здобувача на занятті з поважних причин (документальне підтвердження) він має право виконати завдання пропущеного заняття та отримати відповідну кількість балів. У випадку пропуску заняття без поважних причин здобувач має право виконати відповідні завдання та отримати бали. При пропуску лекційних занять викладач під час індивідуальних консультацій може додатково провести усну співбесіду за темою. Для відпрацювання семінарських занять здобувач вищої освіти повинен виконати письмову роботу з даної теми.

Індивідуальні науково-дослідницькі завдання мають бути надіслані до початку залікової сесії. Всі завдання, що передбачені освітнім компонентом, здобувач зобов'язаний виконувати згідно встановлених термінів та надсилати на перевірку у відповідний канал спільної команди, що розташована на платформі Microsoft Teams. Передача виконаних поточних завдань не передбачена. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика оцінювання

Оцінювання здобутків студентів є прозорим та об'єктивним. Викладачі на першому занятті знайомлять здобувачів вищої освіти зі структурою і цілями, переліком компетентностей, та їх співвідношенням із програмними результатами навчання, з формами та критеріями оцінювання з освітнього компонента.

В процесі вивчення освітнього компонента здобувачі мають можливість отримати додаткову та уточнювальну інформацію в межах індивідуального консультування викладачами та кураторами. Викладач зобов'язаний на запит здобувача прокоментувати переваги та недоліки його роботи, що визначили той чи інший бал.

Політика щодо академічної доброчесності

Всі завдання виконуються студентом самостійно. Списування під час контрольних робіт та екзаменів/диференційованих заліків заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн опитування. Перевірка робіт на плагіат здійснюється обов'язково згідно до Положення про академічну доброчесність КЗ СОІППО.

Політика комунікації

Комунікативний процес між викладачем та здобувачем вищої освіти відбувається як індивідуально, так і у груповій формі через канал

відповідного освітнього компонента у команді в Teams Microsoft, через електронну пошту та месенджери (Viber; Telegram).